Výroční zpráva Okrašlovacího spolku čelákovického za rok 2019

Rok 2019 byl pro spolek poklidný a nesl se ve znamení stromů, o které se staráme, sázíme a chráníme. Zprovoznili jsme nové webové stránky spolku, které nám připravil Matěj Iglo. Po bezmála dvou letech jsme v září ukončili provozování vývěsky v Masarykově ulici, i přes naši péči (nátěr, čištění okolí) má nástěnka své nejlepší léta za sebou a roční nájemné ve výši 2 200 Kč jsme nebyli ochotni splácet. Využíváme proto nadále již jen vitrínu při vchodu do Irish Music Baru (naproti pizzerii La Grotta) v Rybářské ulici, které nám zcela zdarma poskytuje p. Milan Tichý. Informace o nás dále uveřejňujeme především v nezávislých periodicích jako je Zpravodaj MAS Střední Polabí či prostřednictvím sociálních sítí.

Rozloučili jsme se se dvěma neaktivními členy (M. Šanda, J. Stránský). V roce 2019 proběhly dvě členské schůze (8. 3. a 13. 12. 2019).

Ochrana ovzduší

Jak jsme zde už psali, mj. díky naší petici (https://e-petice.cz/petitions/chceme-cisty-vzduch.html) Krajský úřad Středočeského kraje ve spolupráci s Českým hydrometeorologickým ústavem instaloval v Čelákovicích dva sekvenční vzorkovače, kterými se provádělo celý rok 2019 autorizované měření imisí částic polétavého prachu (denní a roční limit) a benzo(a)pyrenu (roční limit). Ten byl i se vzorkovačem PAH 17. 12. 2019 demontován a přesunut na stanoviště do Úžic. Podle dr. Šilhavého se ČHMÚ rozhodl využít vybudované měřicí stanoviště k trvalému měření PM_{10} místo lokality v Brandýse nad Labem (v budoucnu předpokládají i trvalé měření PAH), a občas by chtěli změřit i těžké kovy, které bohužel nebyly součástí měření v roce 2019. Výsledky měření jsou vyhodnocovány čtvrtletně a bohužel neposkytují aktuální informace on-line a nejsou ani schopné zachytit znečištění z největšího zdroje TOS-MET. Data z PAH jsou vzhledem k náročnosti analýz k dispozici později než PM_{10}. Kompletní data za rok 2019 by měla být k dispozici do konce 1. čtvrtletí 2020. Data od 1. 1. 2020 budou již v režii ČHMÚ, který je uveřejňuje zde: https://www.kr-stredocesky.cz/web/20994/338… Po uzavření ročního měření chystáme vydat tiskovou zprávu.

Také letos bylo hlášeno několik úniku prachu ze slévárny TOS-MET. Např. 20. 3. 2019 v čase kolem 16.45 pozoroval občan Čelákovic opětovný únik z větracích otvorů nad slévárnou TOS-MET v Čelákovicích. Bohužel vedení města nepodniká žádné kroky k eliminaci velkých znečišťovatelů, jak jsme shrnuli v článku o návrhu nového územního plánu, který fixuje současný stav velkých ploch s těžkým průmyslem ve městě. http://celakovickeforum.cz/…/na-asanaci-prumyslovych-areal…/

Námi spravovaná Facebooková stránka Chceme čistý vzduch v Čelákovicích k 24. 1. 2020 měla 130 lajků.

Výsadby stromů

Již pátým rokem jsme pečovali o alej ovocných stromů mezi Mochovem a Čelákovicemi. V aleji jsme rukou vlastní a našich přátel vysadili od roku 2015 už 68 stromů, o které se staráme včetně jejich okolí. Na výsadbu šesti jeřábů břeků v této aleji v sobotu 30. března 2019 se nás sešlo celkem osm. Po vysazení stromků, jejichž nákup zařídil V. Srb z peněz

našeho spolku, a řádném zalití alespoň 20 litry vody, jsme vyčistili okolí aleje a pokračovali pak u Cucovny. Sesbírali a naplnili jsme celkem osm 40litrových pytlů a s dalším odpadem odvezli na sběrný dvůr. Nedělní dopoledne 9. 6. 2019 jsme také věnovali společné péči o okolí aleje a ve čtyřech lidech jsme posekali vysokou trávu a shrabali ji na hromady, z nichž po zetlení ji nasteleme kolem stromků. Ponechali jsme kvetoucí byliny jako pastvu pro opylovače a posekali jsme hlavně kopřivy, lopuchy a trávy. Vysbírali jsme i pár odpadků a zkontrolovali zdravotní stav dřevin a shledali ho uspokojivým. V sobotu 2. listopadu 2019 jsme společně s čelákovickými skauty vysadili 20 dubů cerů, 3 jabloně a jednu hrušeň v aleji. Stromy jsme dosadili na místo uschlých a také na zbývající pozemky, kde jsme měli od majitelů jejich souhlas. Museli jsme při tom dávat pozor, aby tam nevedly trubky od závlah a aby se zemědělci mohli pohodlně stromkům vyhnout. Každý stromek jsme řádně prolili asi sedmi litry vody. Nebylo třeba více, protože stromky byly malé a půda byla vlhká. Také jsme je upevnili ke kůlům a obvázali pletivem chránícím před okusem. Nakonec jsme také kolem posekali trávu, aby se to tam hned zjara zazelenalo. Také se tradičně posbíral celý pytel odpadků kolem. 23. 12. 2019 jsme vyrazili uklidit kolem aleje.

Děkujeme všem účastníkům zejm. Skautskému středisku Čelákovice a Václavu Srbovi za zorganizování, dále pak Petru Macháčkovi za úklid odpadků a dobrou náladu, Jirkovi Paldusovi za převoz a práci v terénu stejně jako Honzovi Jindrákovi a Mirku Iglovi za zapůjčení křovinořezu.

Práce s veřejností na téma zeleň a stromy

I v roce 2019 jsme uspořádali několik osvětových akcí pro veřejnost. Navštívili jsme 22. 5. 2019 lokalitu Okrouhlík, tj. obhospodařované části s mokřadními společenstvy a sečenými pcháčovými loukami. Nově zde byly s podporou MAS Střední Polabí vybudovány tři nádrže, které do budoucna pravděpodobně zarostou cennou litorální vegetací. Je předpoklad, že se zde uchytí i vzácné vodní druhy osidlující nově vytvořené vodní plochy. Nádrže je proto třeba pečlivě sledovat a zabránit jakémukoliv znečištění. Podobně i u luk je potřeba udržovat je sečí nejméně jednou do roka. Posekanou trávu je přitom nutné odvážet z louky (i náš spolek se na tom podílel) a možno ji ponechávat v případě nevyužití na zkrmování senem na vhodných plochách v okolí jako hnojivo. Stav lokality od doby, kdy se začala sekat, se podstatně zlepšil oproti části, která zarůstá, z níž téměř vymizely vstavače známé z minulosti (nalezen nyní pouze jeden). Oproti tomu na sekané ploše roste řada ohrožených taxonů cévnatých rostlin, jejichž populace prokazatelně díky managementu posílily. Jedná se o populace na několika metrech čtverečních *Stellaria palustris*, desítky kvetoucích a sterilních růžic *Dactylorhiza majalis* subsp. *majalis*, jeden kus *Cardamine dentata* a stovky jedinců *Ophioglossum vulgatum*.

Pokračujeme ve správě stránky „Stromy Čelákovic“ na Facebooku, které mají k 24. 1. 2020 150 „lajků“.

Naše činnost ve správním řízení a jednání se státními institucemi

V roce 2019 jsme byli velmi aktivní i za hranicemi našeho kraje zásluhou našeho člena M. Mokrejše a vstoupili do správních řízení v Olomouckém kraji, kde jsme se zúčastnili (P. Jiras a P. Petřík) terénního mapování pod záštitou Sdružení Arachne, z.s, pro ČSOP.

Hájili jsme několik stromů, jednak javor klen v prostoru ZŠ Kamenka a lípu u nádraží ČD, dvě vrby na stadionu, ale bohužel úřady nakonec rozhodly tak, že jsme uchránili pouze jedli bělokorou v Jiřině. Ve všech případech šlo o zanedbání péče o staré stromy, které by si žádaly významný zásah a nákladné ošetření. Znovu jsme si potvrdili, že na obnovu zeleně je v našem městě věnováno málo prostředků a stále chybí i personální podpora.

Ke konci ledna jsme podali dvě připomínky k územnímu plánu, ke kterým jsme dosud nedostali žádné vyrozumění. Připomínky uvádíme zde:

1. Parcela na pozemku Kovohutí s p.č. 1754/4 je vymezena jako stávající plocha těžkého průmyslu (VT) a návrh ÚP v SJ-V*14 navrhuje: „Plochu přestavby P12 „parking pro lávku a přístaviště, ochranná zeleň“ v lokalitě V – Nedaniny s využitím jako plocha dopravní infrastruktury – dopravní vybavenost (DP – návrh) a plocha veřejné sídelní zeleně ochranné a izolační (ZO – návrh) z návrhu ÚP Čelákovic vypustit a nahradit ji stabilizovanou plochu výroby a skladování – těžký průmysl (VT – stav).“ Podobně na str. 84 (viz mapa níže): u SJ-V*84 se navrhuje: „plocha veřejné sídelní zeleně ochranné a izolační (ZO – stav) na pozemcích parc. č. 1354/40, 1354/55(část), 1354/78 a 1354/88 (část) se vypustí a nahradí stabilizovanou plochou výroby a skladování – lehký průmysl, drobná výroba (VL – stav)“**Nesouhlasíme s výše uvedenými změnami vedoucí ke snížení plochy izolační zeleně.**
2. V návrhu ÚP bylo v ploše areálu KOVOHUTĚ HOLDING DT, a.s. uvedeno funkční využití pro lehký průmysl. Na str. 88 v návrhu ÚP se uvádí: „SJ-III*38: Areál bývalých Kovohutí vyčlenit z lokality V – Nedaniny návrhu ÚP Čelákovic jako samostatnou lokalitu. Město by mělo být připraveno na užší jednání s majitelem areálu a diskutovat o bližší představě o využití areálu. Současný návrh ÚP Čelákovic nejasně definuje využití a uspořádání plochy přestavby P13 a souvisejícího okolí. Záměr na další využití areálu je prezentován majitelem jako uzavřený areál, který využívají nájemníci v souladu s platnou ÚPD.“ a v odůvodnění se dále píše: „Plocha P13 byla na základě pokynu SJ-V*5, SJ-V*19 a dalších z návrhu vypuštěna. Areál je ponechán jako stávající průmyslová plocha." Nikde v textu ale není vysvětleno, co se pod pokyny SJ-V*5 a SJ-V*19 skrývá, takže občané se nemohou seznámit s výsledky jednání představitelů města a vlastníků pozemků. Při společném jednání tedy bylo funkční využití změněno a areál je nadále vymezen pro těžký průmysl. **S provedenou změnou nesouhlasíme a požadujeme opětovné zařazení plochy P13. Požadujeme zveřejnění pokynů SJ-V*5 a SJ-V*19 citovaných v návrhu ÚP.**

Spolupráce s ostatními spolky a skupinami

Jsme i nadále členy Místní akční skupiny Střední Polabí, v jejíž Kontrolní a monitorovací komisi máme zastoupeného P. Hermana. Každoročně jí přispíváme 1000 Kč. Ve spolupráci s MAS Střední Polabí se také pravidelně účastní P. Petřík pracovní skupiny pro životní prostředí.

O víkendu 6. 4. 2019 jsme se ve spolupráci s Dělnickými domky zúčastnili tradiční akce Ukliďme Česko!. Účastnili se P. Jiras, P. Macháček, P. Petřík a J. Paldus.

V pátek dopoledne 26. dubna 2019 jsme se zúčastnili Dne Země, který pořádal Městský dům dětí a mládeže. Sdíleli jsme místo spolu se Spolkem houbařů Čelákovice, který zastupoval Ing. Miroslav Rudolf. Přírodniny (větévky, plody) ochotně demonstroval náš člen Petr Macháček.

Před májovými oslavami jsme (J. Paldus, P. Petřík, P. Macháček) tradičně vypomohli V. Duníkovi v úklidu před pomníčkem věnovaným padlým v 2. světové válce v Čelákovicích Záluží.

9. 8. 2019 ve spolupráci s Muzeem přírody Český ráj zaškolil P. Petřík děti do tajů botaniky při přírodovědném soustředění. S RNDr. M. Šanderou, Ph.D. ze spolku HERPETA navštívil několikrát P. Petřík NPR Hrabanovskou černavu a také pevnost Terezín, aby provedl mapování flóry.

O našich aktivitách se psalo na více místech. Naposledy v časopise Naše Polabí, který vydává Knihovna Eduarda Petišky. Jeho první číslo najdete na http://www.knihovna.brandysnl.cz/mesto-a-okoli/nase-polabi.

Na ministerstvo kultury byl předán návrh na vyhlášení základů raně novověkého mostu u Lázní Toušeň za kulturní památku. Na návrhu jsme se podíleli společně s Okrašlovacím spolkem Lázní Toušeň.

Na naši činnost přispěli P. Herman (2 400 Kč), V. Pěchník (200 Kč), P. Petřík (2 000 Kč) a P. Fišera (poplatek za provozování webové domény). Za všechny dary děkujeme! Všechny transakce proběhly na transparentním účtu Fio 2600546049/2010 a zůstatek k 31. 12. 2018 činil 3 460 Kč.

Projednáno a schváleno *per rollam* od 8. do 16. 2. 2020
RNDr. Petr Petřík, Ph.D. – předseda Okrašlovacího spolku čelákovického
Zpracoval: RNDr. Petr Petřík, Ph.D.

Příloha: výpis z transparentního účtu, účetní závěrka a výstřižky z uveřejněných textů a fotky z akcí

Stav k: 24.01.2019	Stav k: 31.12.2019	Suma příjmů	Suma výdajů	Suma celkem	Běžný zůstatek
3 660,00 CZK	4 738,00 CZK	4 400,00 CZK	-3 322,00 CZK	1 078,00 CZK	3 938,00 CZK

24.01.2019 - 31.12.2019

Datum	Částka	Typ	Název protiúčtu	Zpráva pro příjemce	KS	VS	SS	Poznámka
23.12.2019	-2 425,00 CZK	Bezhotovostní platba		stromky vašek srb				stromky vašek srb
16.12.2019	200,00 CZK	Bezhotovostní příjem	Vlastislav Pěchník	dar Okrašlovacímu spolku				Vlastislav Pěchník
16.12.2019	200,00 CZK	Bezhotovostní příjem	Herman Petr	Herman Petr	0000	0	0	Herman Petr
06.12.2019	2 000,00 CZK	Bezhotovostní příjem	PETRIK PETR	Dar Okraslovacimu spolku		0		PETRIK PETR
15.11.2019	200,00 CZK	Bezhotovostní příjem	Herman Petr	Herman Petr	0000	0	0	Herman Petr
15.10.2019	200,00 CZK	Bezhotovostní příjem	Herman Petr	Herman Petr	0000	0	0	Herman Petr
16.09.2019	200,00 CZK	Bezhotovostní příjem	Herman Petr	Herman Petr	0000	0	0	Herman Petr
15.08.2019	200,00 CZK	Bezhotovostní příjem	Herman Petr	Herman Petr	0000	0	0	Herman Petr
15.07.2019	200,00 CZK	Bezhotovostní příjem	Herman Petr	Herman Petr	0000	0	0	Herman Petr
17.06.2019	200,00 CZK	Bezhotovostní příjem	Herman Petr	Herman Petr	0000	0	0	Herman Petr
15.05.2019	200,00 CZK	Bezhotovostní příjem	Herman Petr	Herman Petr				Herman Petr
15.04.2019	200,00 CZK	Bezhotovostní příjem	Herman Petr	Herman Petr				Herman Petr
19.03.2019	-897,00 CZK	Bezhotovostní platba		nákup stromků václav srb				nákup stromků václav srb
15.03.2019	200,00 CZK	Bezhotovostní příjem	Herman Petr	Herman Petr				Herman Petr
15.02.2019	200,00 CZK	Bezhotovostní příjem	Herman Petr	Herman Petr				Herman Petr

Přehled pohybů na účtu Okrašlovacího spolku za rok 2019. Vzhledem k pozdějšímu výpisu nejsou zaznamenány částky po 200 Kč v lednu 2019 od P. Hermana a členský poplatek MAS Střední Polabí (1000 Kč).

Závěrka		
příjmy	4 600,00 Kč	
	Dotace	0 Kč
	Dary	4 600 Kč
	Příjmy celkem	4 600 Kč
výdaje	4 322,00 Kč	
	SLUŽBY	0 Kč
	MATERIÁL	0 Kč
	STROMY	3 322 Kč
	KANCELÁŘ	0 Kč
	SPOTŘEBNÍ	0 Kč
	DOPRAVA A BALNÉ	0 Kč
	POŠTOVNÉ	0 Kč
	POHONNÉ HMOTY	0 Kč
	MZDY	0 Kč
	čl. poplatky	1 000 Kč
	VÝDAJE CELKEM	4 322 Kč
banka	5 738,00 Kč	
pokladna	0 Kč	
celkem	278,00 Kč	
majetek	0 Kč	
pohledávky	0 Kč	
pevně daná útrata	0 Kč	

Plakátek zvoucí na sázení stromků od H. Babické.

Závěrečné společné foto po výsadbě stromků a s ní spojené úklidové akci 30. 3. 2019. Foto V. Srb, který se aktivně účastnil.

Účastníci exkurze na Okrouhlík 22. 5. 2019. Foto T. Schwarz

Vstavač májový (*Dactylorhiza majalis*) z exkurze na Okrouhlík 22. 5. 2019. Foto T. Schwarz

Po sekání trávy kolem stromků 9. 6. 2019. Foto V. Srb

Městský dům dětí a mládeže Čelákovice

příspěvková organizace

Havlíčkova 691, Čelákovice 250 88, tel.: 326 991 217,

mddm.celakovice@seznam.cz, www.mddmcelakovice.cz

MDDM Čelákovice a Odbor životního prostředí Čelákovice Vás srdečně zve na

DEN ZEMĚ

26.4.2019 od 9:00 do 12:00

na náměstí v Čelákovicích

Program pro MŠ, ZŠ i volně příchozí

Na akci budou dílny MDDM, AVE, 1.SČV, Routa, Bez obalu, Včelaři Čelákovice, Okrašlovací spolek čelákovický a Rybáři Čelákovice

Den Země. Plakátek MDDM.

Letáček zvoucí na úklidovou akci.

Z úklidové akce v okolí Kovohutí, kde jsme uklízeli spolu se spolkem Dělnické domky 6. 4. 2019.

Foto a plakátek zvoucí na sázení stromků 2. 11. 2019. Sekání kolem stromků P. Petříkem, obalování stromků pletivem a společné foto skautských pomocníků. Foto V. Srb

Kolem naší výsadby jsme 23. 12. 2019 posbírali dva plné pytle zejména plastů a půl kbelíku plechovek od nápojů. Toto vše tam pilní odhazovači dopravili během půl roku 2019, kdy jsme tam naposledy uklízeli. K takovému výkonu nezbývá než pogratulovat.

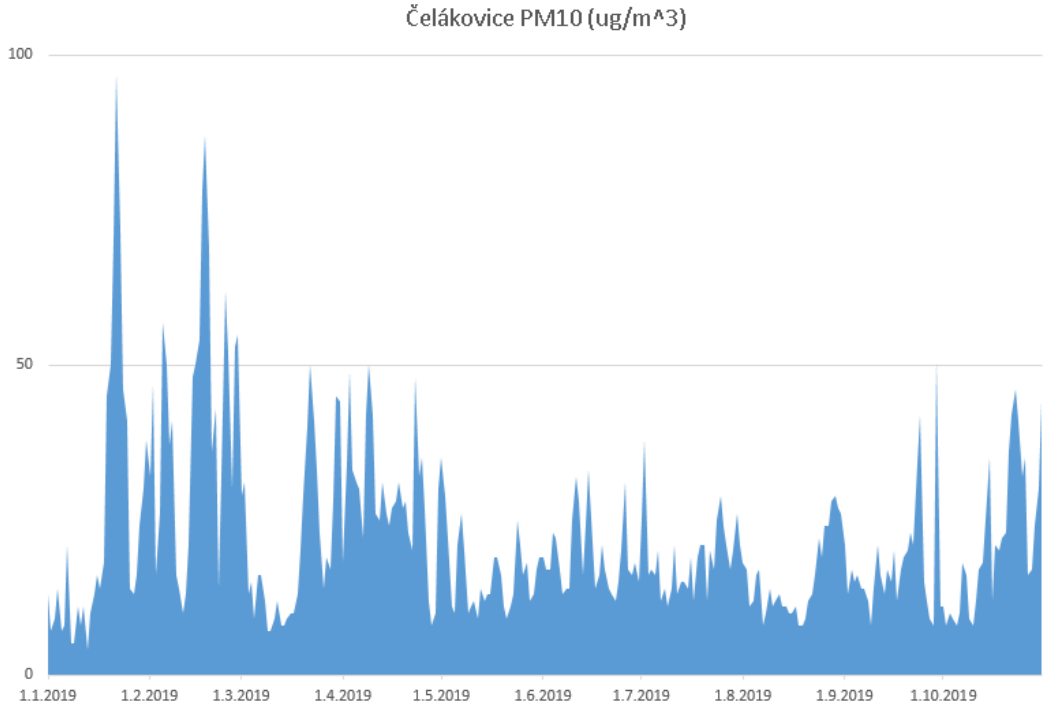

Vizualizace výsledků měření od ledna do října 2019 (k datu sestavování této zprávy nebyly ještě kompletní výsledky k dispozici) ze vzorkovače PM_{10} v Čelákovicích, který byl instalován na popud petice Chceme čistý vzduch. Na grafu je udán imisní denní limit 50 mikrogramů PM_{10} na metr krychlový.

Výsek ze strany 5 z čísla 1/2019 časopisu Naše Polabí. (autor foto je správně V. Srb)

OKRAŠLOVACÍ SPOLEK ČELÁKOVICKÝ OSLAVIL V ROCE 2018 120 LET OD SVÉHO ZALOŽENÍ

Podle archiválií se 5. března 1898 poprvé sešel Okrašlovací spolek pro Čelákovice. Roku 1935 byl přejmenován na Spolek okrašlovací a zahrádkářů v Čelákovicích, ale již v roce 1951 byla činnost na dlouho přerušena, abychom v roce 2013 navázali. Tehdy ve spolku působily stovky členů, dnes je to skupina 12 nadšenců. Co vlastně dělají?

Baví nás stromy. Proto jsme po dohodě s majiteli a místními zemědělci vysadili přes 30 ovocných stromů podél polňačky mezi Mochovem a Čelákovicemi. Spolu s Městským domem dětí a mládeže Čelákovice a Gymnáziem Čelákovice jsme vysadili další stromy na dětském hřišti jako pomoc invalidnímu kamarádovi. U příležitosti Husova výročí jsme ve spolupráci s Husovým sborem v Čelákovicích podpořili další výsadbu stromu. Stromy i chráníme. Na náš návrh byly tři staleté duby mezi Lázněmi Toušeň a Čelákovicemi prohlášeny za památné. Záleží nám na tom, aby se budovaly cyklostezky, kvůli kterým se nebudou muset zbytečně staré stromy kácet. Proto jsme s krajským úřadem projednali náš návrh neasfaltové cyklostezky ze Sedlčánek do Přerova nad Labem. Vstupujeme také do správních řízení, abychom zabránili neoprávněným kácením městských velikánů.

Vzděláváme veřejnost a vedeme ji k lásce k přírodě. Pořádáme přírodovědné exkurze nejen pro skauty do okolní přírody a za památnými stromy. Vydali jsme průvodce po stromech v Čelákovicích a přednesli několik přednášek nejen v Čelákovicích, ale i v Lysé nad Labem, Poděbradech nebo Brandýse nad Labem. Uspořádali jsme i výstavu fotografií „Pozoruhodné stromy Čelákovic". Ve spolupráci s místními školami pořádáme různé soutěže spojené s poznáváním přírody. Se zahrádkáři jsme připravili soutěž o nejkrásnější balkon, okno a zahrádku v Čelákovicích. Našich akcí se pravidelně účastní desítky lidí.

Uklízíme a pečujeme o své okolí. Ve spolupráci se spolkem Dělnické domky se pravidelně účastníme celorepublikové akce Ukliďme Česko! Dostalo se nám za to i ocenění od hejtmana a předsedy ČSOP. Upravili jsme také např. okolí čelákovického kostela. Záleží nám na přírodě, a proto jsme pomohli pohrabat stařinu na orchidejové louce. Usilujeme také o vyhlášení Arazimových tůní součástí rezervace.

Bojujeme za čistší vzduch. Ve spolupráci s Nadací VIA jsme vydali brožuru pro 4 500 domácností, v níž se např. dozvíte, co dělat při smogové situaci nebo přečtete výsledky měření vzduchu v Čelákovicích. Sestavili jsme petici za čistý vzduch, kterou podepsalo už kolem 500 lidí. Pořádali jsme několik besed na téma kvality ovzduší pod záštitou poslankyně Parlamentu ČR a za podpory hejtmanky.

Pokud se o nás chcete dozvědět více nebo se chcete zapojit, navštivte naše stránky www.celakovice.org nebo napište na okraslovaci.spolek.celakovicky@gmail.com.
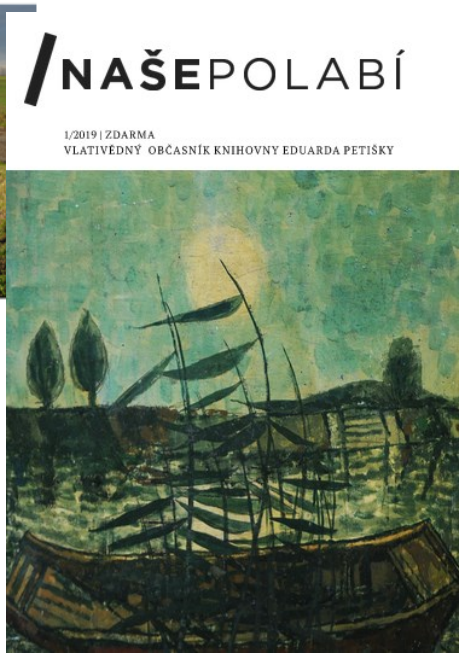
-Autor textu Petr Petřík, foto J.Srb